

טז: עין משפט
נר מצוה

המביא גט פרק ראשון גיטין

מסורת הש"ס

אע"פ שחיתמהו עובדי כוכבים בשמים חוץ מגיטי נשים. ואור"י דחומתיהו עובדי כוכבים יש לפסול אף ע"פ שכתבו ישראל דללו בני כריתות וינהו כדלמרינן לקמן ועוד דנעינן לשמה ועובדי כוכבים אדעתא דנפשיה קא עבדי כדלמרינן בספ"צ (לקמן דף כג.) ועוד דללו בני שלמות וינהו דלין שלמות לעובדי כוכבים ומדנעינן שיאמר לקופר לכבוד ולעדים חמומו משמע דנעינן שלמות ועוד דפסולין לעדות ואפי' לרבי מאיר (ה) דלא הוה בעי למיפסק עבד לעדות משום דכתבי (דברים יט) שטר ענה כחזיו ועבד אחיו הוא כמנות אבל עובד כוכבים דלאו אחיו הוא פשיטא דפסול ויפון דלאו בני עדות וינהו היה ראו אפילו כל שטרות העולים בערכאות של עובדי כוכבים לפסול מן התורה אפי' אחת העומדים לראיה אלא מקנתא דרבנן הוא היכא דקיס לן כסודותיהו שהו אמת דלא מרעי נפשיהו ומ"מ שטר מתנה קאמר לקמן (דף י:.) דקספא בעמלמא הוא אע"ג דקיס לן דקוסטא קאמר משום דהרי אין כאן שטר ולמאי דמוקמינן לה בעדי מסירה ורבי אלעזר הוה דכתיב ישראל לא מיפסק אלא מטעם מוויף מתוכו: **במקרינן** להם גיטין חלקי פ"י בקונט' מקרינן אע"ג דמקיקה חשיבה כמינה כמו כתב ע"ג טבלא ופינקס הכא לא חשיב כתב ע"ג כתב דפסולין פפ"צ (לקמן דף יט.) דלין כלן כמינה גמורה אלא שרשמינן קאת כדי לחמוס עליו עדים ועוד דלפ"י דיו ע"ג נבי סיקרא חשיבה אע"ג פפ"צ (ג"ש) כתב לענין שבת לקמ"פ שהו סיקרא לזדה היא כתב אבל לשון מקרינן לא משמע כפי' הקונט' דהוה ליה למימר מקרינן וריח פ"י שלוקמין נייר חלק מקרינן עליו שמות העדים מעבר לעבר ומשמינן אוחו על קלף שהנע כתוב בו ובאין העדים וממלאים את הקרעים דיו ונכרת הכמינה ע"ג הנע ניכרשמינין פריך והלא כתב ראשונה הוא פירוש ואין הנע יכול להקדים בחומתיו ומשני כשהרמיז להם את הקרעים והעדים אין ממלאין לגמרי כל רחב הקרע:

העולים בערכאות של עובדי כוכבים. שנעשו השטרות ע"י ב"ד של עובדי כוכבים: **שפוסתיהו**. חומתין שנחתו: **כשרין**. דייגא דמלכותא דינא ואע"פ שהותן והמקבל ישראלים הם: **חוץ מגיטי נשים**. דלאו כל כריתות וינהו האיל ולא שייכי בתורת גיטין וקידושין אבל על הדינין נלעוו בני נתי. וכן שיחורו עבדים דכלל פסולא דאורייתא זהו שחרור לגט אשה דגמרינן לה לה"ס: **רלה**. הבעל: **לחזור בשניסה**. קודם שנחתו השליח: **יתור**. דקסבר ר' מאיר הפסק ומיז הן לאותן שנשלחו למן ואין חזין נאדם אלא בפניו כלומר זמן אדם שנעשה שליח לאדם להיות נפקד על ידו אפי' עשאו הוא שליח דהיינו כפסמי. ורבנן פליגי עליה דר"מ בנתמני ואמרי דשחרור אינו יכול לחזור משנתמנן לר' זה ואף ע"פ שלא עשאו העבד שליח משום דקסברי זכות הוא לעבד שיואל מתחת רבו לחיות חזין לו לאדם שלא בפניו דאין סהדי דניחא ליה דניחוי אפי' שליחו להכי: **מינא**. דקמי בשלשה: **מקרינן להם נייר חלק**. משטרין ורשמינן כספין על הנייר את שמות העדים ובאין העדים וממלאין את הקרעים דיו: **בגיטי נשים**. משום תקנת עגונות שמא יראה זה המגרש לפרש בים או מקובץ שרונה שלא חוקק ליבס: **לא יתנו לאחר מיסה**. ואפי' רבנן דלמרי שיחורו עבדים זכות הוא חזין לאדם שלא בפניו נהי דלמיז וזה ציה דלא מלי למיהדר מיהו מודו רבנן דכל כמה דלא מטא גיטא לידיה לא הוי משומר ויפון דמית קדים מו לא הוי שיחוריה שמחור דנפקא ליה רשומיה מיניה וחילי עליה רשות יורשין: **תנו מנה לפלוני כ'.** דברי ש"מ ככמותין וכמסורין דמ"ט דתקון רבנן שמא חטרף דעתו עליו בחלו"ו אם לא היה מוכתה שיקיימו דבריו: **כי קסני**. בהנך ס"ד דנריס: **מילתא דליתיס**. בשאר שטרות. והא מילתא איתא בשאר שטרות שאם מטר שטר מתנה לשלוחו לימנו לאחר ל(מיתה) ומת לא יתן לאחר מיתה דהא לא חקי

היה ארעה עד דלימתיס שטרא לידיה והיהו שעתא פקע ליה רשומיה: **שמה לא גמר להקטונו**. לו. ע"פ נואחמו בתקנה דתקון רבנן לשכיב מרע: **אלא כשטר**. לבי מטא שטרא לידיה ליקטונו כשטרא: ואין שטר. מקנה לאחר מיתה דהא פקעה ליה רשומיה דעתן: והאיכא לשמה. דשוו גיטי נשים ושחרור עבדים: **כשלמא** לרבה. דלמך מקנתא דמולין ומביא לפי שאין בקיאין לשמה היא היינו מולין ומביא: **האיכא מחובר**. דפסול בתרתייהו דכתיב (דברים טז) וכתיב ונתן מי שאינו מחובר אלא כמינה ומגמיה יא זה שמחובר קליה. ושחרור גמר לה לה"ס: **פסולא דרבנן**. מולין ומביא רבנן הוא דלארכויהו למימר בפני נכתב. עד כותי פסול מדרבנן בשאר שטרות דאחוקניהו סתמייהו לפסולא. ערכאות לקמיה פריך והא בערכאות פסולא דאורייתא שאין עדותן כשר לפי שאין בתורת גיטין וקידושין ורשמנא אמר וכתיב ונתן מי שיטנו בכלל כמינה ישנו בכלל כמינה והכי מפרש בפרק שני (לקמן דף כג.): **בעדי מסירה**. מתני' דמכשיר בשאר שטרות ופסול בהיז כגון דליכא עדי מסירה: **ור"א היא דאמר עדי מסירה כרסי**. ואין לריך לחמוס בגט וכי כתב קרא וכתיב אחיבת הגט כתיב ולא אחימת ידי עדים ומתנינן בשכתבו סופר ישראל ואשמינן מתניתין דמודה ר"א במזויף מחומו בחתימת עדים פסולין שהוא פסול ובע"ג דליכא הכשר עדי מסירה והכי פסולא מדרבנן גזירה דילמא אחי למיסקן עלייהו בלא עדי מסירה וכי אכשר ר"א היכא דלא חתימו עליה סדי כלל: **אף אלו**. גיטי נשים כשרים בחומתין עובדי כוכבים: **ואמר רבי יודא ר"ש** כו. ואכשר להו בעדי מסירה וככתבו סופר ישראל: **מלל דס"ק סבר** לא

- א) לקמן ל"ג (ב) לקמן י"ט.
- ב) לקמן י"ב (ב) ד"ב ק"ב.
- ג) ד"ב ק"ב ד"ב ק"ב.
- ד) ד"ב ק"ב ד"ב ק"ב.
- ה) ד"ב ק"ב ד"ב ק"ב.
- ו) ד"ב ק"ב ד"ב ק"ב.
- ז) ד"ב ק"ב ד"ב ק"ב.
- ח) ד"ב ק"ב ד"ב ק"ב.
- ט) ד"ב ק"ב ד"ב ק"ב.
- י) ד"ב ק"ב ד"ב ק"ב.

מוקף רש"י

בערכאות של עובדי כוכבים. מקום בית ועוד דייסי קעפיין שלהן (לקמן דף רצה) לחזור בשניהם. קודם שהגיע ליה פסיה ושטר דחזרי. ואין השליח יכול למח נתי לארבי דמזב הוא לן כמפסק לקמיה (לקמן דף י"א) האומר תבו גט זה לאשתי. גרסינן במתני' ולא פסקינן תן. שלא מפסי (לדי שליח בחי' לנפקי כל ומלקו חכמים דברך לומר ששטרה ראשונה וזה י' השליח לעבד ליהוה משומר (לקמן י"ב.) לא יתנו לאחר מיסה. דניחא לא ר' עד דמתי לדיה וכי מתי לדיה הא מתי ליה ששטר ופקסי ליה רשומיה (שם.) שכיב מרע כו' אין כותבין ונזותין. לאחר שמת. שמה אלו לנתין מתנת מתוך. דהא אחר מתי מתן אף לאי מיסה (ב"ב פ"ג.) עדי מסירה כרתיה. לאחר (לקמן טו.) אפי' שאין עליו עדים אלא שנתנו כפני עדים גובה השענדים שאין העדים חומתין על גביה אלא משני חוקין העולם. שמה שפטי עדי מסירה או ילכו למדינת הים. אלמא עדי מסירה עדי (בבבב) דא. כריתות מתי ליה ספר כריתות (קדושין פ"ח.)

א"כ

קורין אפניהם וחומתיה. ולא הוי עדי מפי עד שאין לרבינו להעיד על עיקר המעשה אלא שאומר שכן כתוב בשטר ועדי שנים קורין או אפילו יודי כגון רב נתמן וספרי דדייני דליה להו אימתא דלקמן פפ"צ (דף יט.): **לא יתנו לאחר מינה**. פ"י בקונטרס ואפילו רבנן דלמרי זכות הוא לעבד חזין לאדם שלא בפניו נהי דלמיז וזה דלא מלי מיהדר מיהו מודו רבנן דכל כמה דלא איתא גיטא לידיה לא הוי משומר ודבר מינה פירושו כיון דזכות הוא פשיטא דזוכה לאלתר כיון דלמרי גבי שחרור מן סבי כדלמך לקמן ורש"י בעלמו חזר בו שפ"י לקמן (דף י"ג.) על משנה זו דהאומר מנו גרסינן ור"ג תן גט זה שלא מסר ליד השליח בחייו לפיכך לא נמלקו חכמים דברך לומר ששטרה ראשונה וזה לו השליח לעבד להיות משומר: **מילתא דאיתיה בשטרות** א קתני. ואת' והא פסולא דערכאות איתא בשטר מתנה כדמפרש לקמן (דף י:) חוץ מכגיטי נשים וי"ל דהשתא סבר כאיך שניטא דלקמן: **ב' קתני** ספריא דרבנן. אע"ג דליכא נמי מחובר דרבנן כגון אין כותבין טופס שמא יכתוב תורף (לקמן דף כ"א.) מ"מ עיקר מחובר דאורייתא אבל עיקר מולין ומביא דרבנן ע"פ שרבה ניתקן משום לשמה דאורייתא: **בעדי מסירה** ור"א היא. אע"ג דקתני וכדברי ר"מ בלרבעה ה"ק למאן דסבר כר"מ בלרבעה והא דקאמר ה"ס נמי אלא לר"מ מנינא למעוטי מאי למאן דסבר כר"מ קאמר: כי